

2024-12-04

Till Socialstyrelsen
socialstyrelsen@socialstyrelsen.se
Dnr: 4.1-7384/2024

Remissvar: Förslag till ändring i Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:43) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel (Dnr 4.1-7384/2024)

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. I beredning av SLS svar har vi fått in remissvar från SLS medlemsförening Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (bilaga).

Avgörande för att nå god effekt av preventiv hälso- och sjukvårdsåtgärd som vaccination är att nå fram med information av berörda individer samt underlätta för dem att bli vaccinerade. När det sker en vidgning av de legitimerade personalgrupper som har möjlighet att ordinera vaccination är det centralt att säkerheten upprätthålls genom att rätt kompetens hos ansvarig vårdpersonal säkerställs.

I Socialstyrelsens förslag till ändring av föreskrifter är avsikten att förenkla för individer att bli erbjuden vaccinationer i samband med olika typer av besök inom hälso- och sjukvården, särskilt i de fall behovet av vaccination mot kikhosta identifieras vid besök i mödrahälsovården. Detta bedöms öka sannolikheten att fler vaccinerar sig.

Förslaget utgår från behörighet att ordinera vaccination mot kikhosta för gravida (enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation) som i dag enbart kan ordinerar av läkare. Vidare föreslås att den särskilda regleringen av sjuksköterskors behörighet att vaccinera mot covid-19 i särskild författning inordnas under denna generella föreskrift.

Socialstyrelsen bedömer att det inte innebär någon patientsäkerhetsrisk att låta behöriga sjuksköterskor (specialistutbildning till distriktssköterska eller specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar) ordinera och administrera kikhostevaccin till gravida men ställer krav på en kontinuerlig fortbildning och träning i vacciners biverkningar och kontraindikationer för gravida och hur vaccinet kan påverka fostret.

Barnmorskor är legitimerade sjuksköterskor men som för samtliga legitimerade sjuksköterskor krävs specialistutbildning till distriktssköterska eller inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar för att kunna ordinera vaccin. Därför föreslår Socialstyrelsen att barnmorskor som genomgått annan utbildning, motsvarande tre högskolepoäng enligt Socialstyrelsens beskrivning inriktad mot vaccination, kan ges rätt att ordinera vaccin mot kikhosta för gravida.

Svenska Läkaresällskapet (SLS) instämmer i Socialstyrelsens bedömningar att

- det är värdefullt att underlätta för genomförande av vaccination under förutsättning att detta kan ske med bibehållen kompetens och säkerhet
- behörighet för att ordinera vaccin mot kikhosta hos gravida kan hanteras i enlighet med förslaget till ändrad föreskrift för
 - o legitimerad sjuksköterska med specialistutbildning till distriktssköterska eller specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar
 - o legitimerad barnmorska eller annan legitimerad sjuksköterska som genomgått av Socialstyrelsen anvisad kompletterad utbildning inom vaccinationsverksamhet idag motsvarande tre högskolepoäng
- för behöriga sjuksköterskor med behörighet att vaccinera gravida krävs det en kontinuerlig fortbildning och träning i vacciners biverkningar och kontraindikationer för gravida samt för hur vaccinet kan påverka fostret. I enlighet med föreslagna §10 är det verksamhetschefen som är ansvarig för att bedöma och dokumentera att särskild utbildning är likvärdig med specialistutbildning till distriktssköterska eller inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar, samt att kompetensen upprätthålls för samtliga behöriga sjuksköterskor.

SLS instämmer således till förslagen till ändring av föreskrift.

För Svenska Läkaresällskapet

Catharina Ihre Lundgren
Ordförande

Mikael Hoffmann
Ordförande SLS kommitté för
läkemedelsfrågor

Bilaga
Remissvar från Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi

SFOG ställer sig stödjer Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna (HSLF-FS 2018:43) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel.

Med vänlig hälsning

Christer

Christer Borgfeldt

Ordförande Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi
President Swedish Society of Obstetrics and Gynecology
Box 738, 101 35 Stockholm, Sweden
Visiting address: Klara Östra Kyrkogata 10, Stockholm

Mobile phone +46 (0) 709950472

christer.borgfeldt@sfog.se